



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudcem JUDr. Tomášem Švecem, Ph.D. v právní věci

žalobce: X. X., narozený dne X
státní příslušnost X
bytem X
zastoupený JUDr. Matějem Šedivým, advokátem
sídlem Václavské náměstí 21, 110 00 Praha 1

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 9. 2024, č. j. OAM-728/ZA-ZA11-ZA21-R2-2023,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou podanou dne 31. 10. 2024 k Městskému soudu v Praze domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí, jímž žalovaný rozhodl o jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany tak, že se mezinárodní ochrana se podle ust. § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o azylu“) neuděluje.

II. Podstatný obsah žaloby

2. Žalobce uvedl, že humanitární příčiny žádosti shledává zejména v nutnosti splacení pohledávky, nikoliv jen v naléhavosti hmotného zabezpečení matky, které není schopen zajistit prací v Republice Uzbekistán (dále jen „Uzbekistán“). Doplnil, že podle uzbecké právní úpravy jsou takto nesplacené pohledávky posuzovány jako protiprávní jednání, která jsou kriminalizována, a to bez ohledu na to, že žalobce nevylákal z věřitele prostředky podvodným způsobem. Touto otázkou se žalovaný nezabýval. Neposoudil zmíněnou uzbeckou právní úpravu, postupoval v rozporu s ust. § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) a žalobcova životní situace tak nebyla žalovaným adekvátně zohledněna. Žalobce měl za to, že výše uvedené důvody dosahují parametru § 14 zákona o azylu.
3. Dále žalobce namítal, že se žalovaný nezabýval posouzením ekonomické situace v zemi jeho původu a jím deklarované nemožnosti adekvátního výdělku, kterým by mohl hradit životní náklady rodiny. Nezabýval se ani otázkou, v jakém jiném státě by případně mohl žalobce se svou rodinou pobývat.
4. Žalobce s ohledem na výše uvedené navrhl napadené rozhodnutí zrušit a věc vrátit k novému projednání a rozhodnutí žalovanému.

III. Vyjádření žalovaného

5. Žalovaný s žalobními námitkami nesouhlasil a odkázal na obsah správního spisu. Uvedl k tomu, že postupoval v souladu se zákonem, zjistil skutečný stav věci, zabýval se všemi žalobcovými tvrzeními a za účelem posouzení žádosti si opatřil dostatečné množství podkladů. Dokazování provedl podrobně a srozumitelným způsobem odůvodnil, proč neshledal žádný z důvodů pro udělení mezinárodní ochrany.
6. Žalovaný poukázal také na účelovost podané žádosti o mezinárodní ochranu a navrhl žalobu zamítnout jako nedůvodnou.

IV. Obsah správního spisu

7. Dne 2. 6. 2023 podal žalobce žádost o udělení mezinárodní ochrany. Dne 7. 6. 2023 žalobce poskytl údaje k podané žádosti, v nichž uvedl, že je X státní příslušnosti i národnosti. Je schopen se dorozumět rusky, uzbecky a tádžicky. Je X a nikdy nebyl členem politické strany či skupiny, nikdy nebyl politicky aktivní. Je svobodný a bezdětný. V Uzbekistánu žil v obci X. Bydlel v domě, v němž nyní žije jeho strýc s rodinou. Rodiče žalobce si pronajímají ve stejné obci byt. Z vlasti vycestoval dne X a téhož dne přicestoval do České republiky (dále jen „ČR“). Nejprve jel autem do Kyrgyzstánu a odtud se dostal letecky přes Turecko do ČR. Od té doby byl v ČR až do konce května roku 2023, kdy odjel do Polska za účelem vyřízení dokladů k pobytu. Tam byl ale zadržen, bylo mu sděleno, že je na území nelegálně a musí odjet. O mezinárodní ochranu v Polsku žádat nechtěl, a proto přicestoval zpět do ČR asi 29. 5. 2023. Dříve

neměl udělena žádná pobytová povolení ani víza v jiných státech a o mezinárodní ochranu žádá poprvé. Žalobce je zdravý, nemá potíže. Jako důvod žádosti uvedl, že nemají ve vlasti dům. Rodina (matka, otec a tři sestry) je v těžké ekonomické situaci. Otec musel jít na operaci ruky. Musí zajistit své sestry. Kvůli svatbě první sestry v srpnu roku 2022 si žalobce půjčil 6 000 USD. Tvrdil, že v roce 2023/2024 se má vdávat druhá sestra, kterou též musí finančně zajistit. Žalobce od osmnácti let musel pracovat, aby zajistil peníze pro rodinu, neboť kromě něho nikdo nepracuje. Od známého otce si půjčil peníze, aby si mohl vyřídit doklady a přijet do ČR pracovat na vízum. Po dvou měsících však ztratil druhý cestovní doklad, v němž měl pracovní vízum vylepené. Vízum bylo platné do 18. 7. 2022. Chtěl si vyřídit nové, ale poté, co mu bylo uzbekým velvyslanectvím v Německu sděleno, že si jej musí vyřídit v Uzbekistánu, z toho sešlo. Žalobce by na jeho vyřízení musel čekat okolo tří měsíců, což nemohl, protože chtěl pracovat a splácet dluh. Byl zadržen policií, které následně předložil doklady, jež prokazovaly, že je na území ČR legálně. Oznámil jim, že ztratil druhý cestovní doklad. Obdržel vízum a během 42 dnů měl vycestovat. Žalobce však vycestovat nechce. Kontaktoval advokáta, který se podle jeho tvrzení obrátil na soud. Podle tvrzení žalobce dne 25. 5. 2023 soud vydal rozhodnutí, na jehož základě zde žalobce mohl zatím legálně zůstat. Poté žalobce vycestoval za výše zmíněným účelem do Polska, a nakonec podal v ČR žádost o mezinárodní ochranu.

8. Téhož dne s žalobcem žalovaný provedl pohovor, v němž žalobce setrval na důvodech podané žádosti a nad rámec výše uvedeného sdělil, že v Uzbekistánu mimo ekonomické důvody žádné potíže neměl. Když přijel do ČR, sdělil mu otec, že i on dluží 2 500 USD, které musel žalobce zaplatit. Uvedl, že jeho problémem jsou pouze peníze a zajištění vlastního bydlení. Se státními orgány ve vlasti problém neměl. V případě návratu do vlasti by pro něho byla situace obtížná, neboť by musel platit bydlení. Už nyní platí nájemné za byt, v němž žijí rodiče. Pracoval by tzv. na černo, za což se platí málo. Na oficiální zaměstnání by musel mít vzdělání, nebo být něčím vyučen. Na to by však potřeboval peníze. Žalobce má vystudované gymnázium. Studium si mohl dovolit, protože mu bylo odpouštěno školné za skvělé studijní výsledky. Chtěl jít na vysokou školu, ale, bohužel, neměl dostatek peněz na to, aby si ji mohl dovolit a nikdo mu půjčit peníze nechtěl.
9. Dne 10. 8. 2023 vydal žalovaný rozhodnutí č. j. OAM-728/ZA-ZA11-VL13-2023, jímž žalobci neudělil mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a, § 14b zákona o azylu. Žalobce proti tomuto rozhodnutí dne 17. 9. 2023 podal žalobu k Městskému soudu v Praze, jíž se domáhal zrušení zmíněného rozhodnutí. Dne 29. 12. 2023 vyslovil Městský soud v Praze místní nepříslušnost a postoupil věc Krajskému soudu v Brně. Ten o věci meritorně rozhodl rozsudkem ze dne 9. 7. 2024, č. j. 34 Az 2/2024-41 tak, že rozhodnutí podle § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. zrušil, neboť zjištěný stav neměl oporu ve správním spisu. Krajský soud uložil žalovanému povinnost v dalším řízení založit do správního spisu aktuální a relevantní informace o zemi původu žalobce, kterými podkládá své skutkové závěry.
10. Žalovaný obstaral a do správního spisu založil i následující písemné materiály:
Uzbekistán, Informace MZV ČR, č. j. 131903-6/2024-MZV/LPTP ze dne 10. 1. 2024, k č. j. MV-8341-26/OAM-2023 ze dne 17. 1. 2024 (dále jen „Informace MZV ze dne 17. 1. 2024“). Z této zprávy vyplývá, že pokud jde o navrátilivšího žadatele, který o mezinárodní ochranu žádal jen z ekonomických důvodů, nedisponuje ZÚ Taškent žádnými informacemi o zvláštních postizích, znevýhodnění či diskriminaci ze strany státních orgánů či soukromých osob vůči těmto navrátilcům. Situace v Uzbekistánu je z hlediska

obživy náročná, kdy tyto osoby po návratu do vlasti nemají prakticky nic. Tak by tomu však mohlo být, i když by tito občané nevystěhovali.

Uzbekistán, Informace OAMP, Socio-ekonomická situace, Dávky sociální podpory a podpory v nezaměstnanosti, Dluhy fyzických osob a proces oddlužení, Přístup k základní lékařské péči ze dne 13. 3. 2024 (dále jen „Informace OAMP ze dne 13. 3. 2024“). Z této zprávy vyplývá, že v zemi přetrvává neformální způsob zaměstnávání (okolo 50%) a pro podporu v nezaměstnanosti byl registrovaný nízký počet uchazečů. Podpora v nezaměstnanosti je poskytována na dobu 26 týdnů, kdy má nezaměstnaný nárok na 50% své průměrné mzdy v předchozím zaměstnání a lze ji podat přes internetové stránky, nebo u regionálních nebo městských poboček Ministerstva zaměstnanosti a boje s chudobou. Při každé tzv. mahalle působí inspektor státního Centra pro podporu zaměstnání, který poskytuje poradenství. V zemi existuje řada sociálních programů a od roku 2023 funguje Agentura sociální ochrany (tzv. Inson), přičemž žádost o sociální podporu je možné podat přes internetové stránky. V Uzbekistánu existují pro dlužníka neschopného splácet dvě varianty řešení situace, vč. tzv. osobního bankrotu. V první řadě může dlužník věřiteli předložit tříletý splátkový kalendář na základě svého disponibilního příjmu, který musí být věřitelem schválen, přičemž pokud odmítne, může se dlužník obrátit na soud s žádostí o stanovení plánu. V druhé řadě lze využít možnosti tzv. likvidace a splacení závazků, která musí být ukončena do devíti měsíců.

Uzbekistán, Informace OAMP, Bezpečnostní a politická situace v zemi, Vybrané otázky z oblasti občanských svobod a lidských práv ze dne 13. 3. 2024 (dále jen „Informace OAMP, Bezpečnostní a politická situace ze dne 13. 3. 2024“). Z této zprávy se podává, že je Uzbekistán členem Organizace spojených národů a přistoupil k základním úmluvám v oblasti lidských práv a základních svobod. Uzbecký právní systém zakazuje trest smrti a ochrana proti mučení a jinému nelidskému, krutému či ponižujícímu zacházení a trestání je zakotvena na ústavní a zákonné úrovni, byť v praxi jsou zaznamenány případy nerespektování tohoto zákazu ze strany bezpečnostních složek. Svoboda vnitřního pohybu, zahraničního vycestování, emigrace a repatriace je zaručena uzbeckými zákony, které vláda dodržuje. V zemi neprobíhá vojenský konflikt.

11. Před vydáním napadeného rozhodnutí žalovaný vyrozuměl zástupce žalobce o možnosti seznámit se s podklady rozhodnutí a vyjádřit se k nim. Z úředního záznamu o nedostavení se k seznámení s podklady rozhodnutí v řízení o udělení mezinárodní ochrany ze dne 17. 9. 2024 se poté podává, že právní zástupce žalobce se k seznámení s podklady rozhodnutí nedostavil.
12. Následně žalovaný vydal dne 17. 9. 2024 napadené rozhodnutí, k jehož převzetí byl žalobce předvolán. Ten se k převzetí napadeného rozhodnutí dne 16. 10. 2024 dostavil, jak vyplývá z protokolu o předání rozhodnutí v řízení o udělení mezinárodní ochrany, pročež téhož dne napadené rozhodnutí nabylo právní moci.

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

13. Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu řádně a včas uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 s. ř. s.), přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu ke dni vydání tohoto rozsudku, a to vzhledem k účinnosti čl. 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013 o

společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (dále jen „procedurální směrnice“).

14. Ve věci samé rozhodl soud bez jednání podle § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), jelikož žalovaný výslovně ve svém vyjádření k žalobě uvedl, že souhlasí s projednáním věci bez nařízení jednání, a žalobce k výzvě a poučení soudu nevyjádřil s takovým projednáním věci svůj nesouhlas.
15. Podle § 78 odst. 5 s. ř. s. *právním názorem, který vyslovil soud ve zrušujícím rozsudku nebo rozsudku vyslovujícím nicotnost, je v dalším řízení správní orgán vázán*. Krajský soud v Brně žalovaného v rozsudku dne 9. 7. 2024, č. j. 34 Az 2/2024-41 zavázal k založení aktuálních a relevantních informací o zemi původu žalobce, kterými podkládá své skutkové závěry do správního spisu. Soud konstatuje, že žalovaný tuto povinnost splnil, jak vyplývá z obsahu správního spisu.
16. Žalobce primárně shledává naplnění humanitárních důvodů v nutnosti splnění peněžité pohledávky, kterou má za věřitelem v Uzbekistánu, nikoliv jen v nutnosti hmotného zabezpečení jeho matky, kterou není schopen zajistit práci ve vlasti. Poukazuje v této souvislosti zejména na uzbeckou právní úpravu, podle níž jsou nesplacené pohledávky posuzovány jako protiprávní jednání, ačkoliv žalobce nevylákal z věřitele peněžité prostředky podvodem. Protože se žalovaný nezabýval možností kriminalizace žalobcova jednání v souvislosti s uzbeckou právní úpravou, počínal si podle žalobce v rozporu s § 3 správního řádu a nezjistil tak skutečný stav věci. V důsledku toho nemohl žalovaný řádně posoudit naplnění podmínek pro udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu.
17. Podle § 3 s.ř. *nevyplývá-li ze zákona něco jiného, postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2*.
18. Podle ustanovení § 14 zákona o azylu *jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu*.
19. Soud ze sdělení údajů k žádosti a z protokolu o pohovoru ze dne 7. 6. 2023 zjistil, že rodina žalobce v Uzbekistánu je v těžké ekonomické situaci. Žalobce je jediným výdělečně činným členem rodiny a platí své rodině náklady na byt. Žalobce si od věřitele půjčil peníze za účelem vyřízení dokladů k vycestování do ČR na pracovní vízum. Dále si půjčil peníze k úhradě svatby sestry. Vycestoval do ČR na pracovní vízum, o nějž však v důsledku ztráty cestovního dokladu přišel. Protože chtěl vydělávat na splacení dluhu, nepožádal si o nové pobytové oprávnění. Pro nelegální pobyt byl zadržen policií a následně podal žádost o mezinárodní ochranu. Žalobce vyjádřil svou touhu setrvat v ČR, aby tady mohl pracovat a z vydělaných prostředků splácet dluh. V případě návratu by pro žalobce nastala obtížná situace, neboť nemá dostatečné vzdělání ani vyučení na oficiální zaměstnání. Proto by musel pracovat nelegálně, za což by dostával nízkou mzdu. Neví, jak by si mohl dovolit platit bydlení.
20. S ohledem na výše uvedené se soud ztotožňuje se závěrem žalovaného, že žalobce vedly k odchodu z vlasti ryze ekonomické důvody. Žalobce až ve své žalobě vyjadřuje obavu z návratu do vlasti pro možný trestněprávní postih pro jeho nesplnění peněžité závazky vůči soukromému věřiteli. V této souvislosti poukazuje na blíže nespecifikovanou uzbeckou právní úpravu, podle které mají být nesplacené pohledávky uzbeckých občanů

posuzovány jako protiprávní jednání. Soud k této nově uváděné obavě musí konstatovat, že mu není zřejmé, proč tuto nepředestřel již ve správním řízení žalovanému, neboť má za to, že ji musel počítovat již v okamžiku podání žádosti o mezinárodní ochranu a v rámci probíhajícího správního řízení.

21. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 10. 2016, č. j. 1 Azs 214/2016-32, „*primárním zdrojem informací podstatných pro udělení mezinárodní ochrany je samotný žadatel, z obsahu jeho žádosti se pak v následujících fázích vychází. Žadatele stíhá břemeno tvrzení, důkazní břemeno je následně rozloženo mezi něj a správní orgán.*“ Žalovaný neměl povinnost se nyní namítaným postihem pro zadlužení žalobce zabývat. Žalobce tuto obavu neuvedl a žalovaný neměl povinnost pátrat po jakýchkoliv dalších důvodech, které by mohly vést žadatele o mezinárodní ochranu k podání žádosti, když je sám netvrdil (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 22/2003-41). Navíc ze zpráv o zemi původu, jež jsou součástí správního spisu, nevyplývá žádná informace o tom, že by byly dluhy fyzických osob vůči soukromým věřitelům považovány za protiprávní jednání. Naopak z Informace OAMP ze dne 13. 3. 2024 je zřejmé, že v Uzbekistánu existují právně upravené možnosti oddlužení, jak již soud shrnul v bodě 10. toho rozsudku. Z této, ani jiné, zprávy naopak neplyne, že by uzbecký právní řád považoval jakýkoliv dluh fyzické osoby za protiprávní jednání, které by mělo být kriminalizované, jak uvádí žalobce. Žalovaný správně vycházel při posouzení naplnění podmínek pro udělení humanitárního azylu z žalobcem skutečně předestřeného azylového příběhu, na základě kterého zjistil skutkový stav v dostatečném rozsahu a postupoval v souladu s § 3 správního řádu.
22. V rámci posouzení důvodů humanitárního azylu žalovaný hodnotil životní situaci žalobce tak, jak ji vylíčil ve správním řízení. Žalovaný konstatoval, že je žalobce dospělý, svéprávný, praceschopný, dokáže se o sebe postarat, vydělat si na své živobytí prací, je zdravý, svobodný a bezdětný. Jeho životní situaci neshledal žalovaný mimořádnou. Humanitární azyl je možné udělit jen v případě hodném zvláštního zřetele, není na něj právní nárok a posouzení jeho důvodů je otázkou správního uvážení (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003-48). Soud se ztotožňuje se závěrem žalovaného, že v této věci nejde o situaci, při níž by bylo „nehumánní“ azyl neudělit. Žalovaný v této souvislosti odkázal na zcela příléhavé usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 2. 2017, č. j. 6 Azs 17/2017-28, z něhož jasně vyplývá, že důvodem zvláštního zřetele hodným typicky nejsou ekonomické problémy (srov. i usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 8. 2020, č. j. 1 Azs 208/2020-40). Soud v této návaznosti poukazuje i na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 11. 2005, č. j. 4 Azs 34/2005-60, z něhož plyne, že: „*je sice možno pochopit, že dlouhodobá tíživá ekonomická situace stěžovatele v zemi, kde velká část obyvatel trpí chudobou, bez konkrétní perspektivy zlepšení, může vést až k rozhodnutí svou vlast opustit a pokusit se najít lepší životní podmínky jinde, obzvlášť když se tím zároveň vyřeší vyhrácené osobní spory. Institut azylu však není a nikdy nebyl nástrojem k řešení takové situace. [...] Obecně lze za určitých okolností udělení azylu z humanitárních důvodů připustit i tehdy, uvádí-li žadatel potíže ekonomického charakteru. Vždy ale musí jít v tomto ohledu (např. co do míry postižení, délky jeho trvání atd.) o extrémní případ, který navíc má svůj původ v okolnostech relevantních z pohledu ostatních, standardních azylových důvodů. To znamená, že špatná ekonomická situace žadatele je následkem nebo průvodním jevem pronásledování státními orgány v zemi původu pro jeho politické přesvědčení, rasu, národnost, náboženství a podobně.*“ Soud má za to, že žalovaný dostatečným způsobem popsal situaci žalobce a přezkoumatelným způsobem

zdůvodnil úvahy nad tím, proč neshledal žalobcem tvrzené skutečnosti jako důvody zvláštního zřetele hodné. Rozhodnutí žalovaného o neudělení humanitárního azylu nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, je v souladu s pravidly logického uvažování a vychází z dostatečných a řádně získaných podkladů.

23. Dále žalobce sice správně namítá, že se žalovaný v napadeném rozhodnutí nezabýval ekonomickou situací v Uzbekistánu, nicméně nelze přehlédnout, že v průběhu správního řízení na ekonomickou situaci v Uzbekistánu nepoukazoval. Žalovaný mu přitom poskytl dostatečný prostor k tomu, aby své obavy ohledně ekonomické situace ve vlasti vyjádřil. Žalobce tak neučinil. Není úkolem žalovaného, aby důvody za žadatele domýšlel (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 22/2003-41). Naopak žadatel o mezinárodní ochranu je tím, kdo je primárním zdrojem informací podstatných pro udělení mezinárodní ochrany (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 6. 2013, č. j. 9 Azs 1/2013-38, či ze dne 11. 12. 2015, č. j. 5 Azs 134/2014-48). Z toho vyplývá, že správní orgán zjišťuje skutkový stav věci v rozsahu možných důvodů pro udělení mezinárodní ochrany, jež vycházejí právě ze žadatelovy výpovědi. Pokud tedy žalobce ve správním řízení netvrdil ničeho o ekonomické situaci v zemi původu, nebylo povinností žalovaného se uvedené otázky věnovat.
24. Ve stejném duchu žalobce upozorňuje, že se žalovaný v napadeném rozhodnutí nezabýval neadekvátní hodnotou příjmů, pro které by žalobce v případě návratu nemohl hradit životní náklady rodiny. Nízké příjmy za nelegální práce v pohovoru žalobce zmínil zcela obecně. Na stejném místě uvedl, že by musel platit bydlení. Dále uvedl, že je jeho rodina v nepříznivé ekonomické situaci. Tyto informace žalobce uváděl separátně, avšak nikoliv v jakékoliv provázanosti s nízkými příjmy, kterých by podle jeho tvrzení ve vlasti dosahoval. Jinými slovy netvrdil, že by v důsledku nízkých příjmů nemohl hradit základní životní potřeby svoje, či své rodiny. Zcela obecné tvrzení o nízkém příjmu z nelegálního zaměstnání podle názoru soudu samo o sobě neznamená neschopnost uživit sebe nebo rodinu. Žalovaný tedy rovněž neměl důvod z vlastní iniciativy zjišťovat, zda je žalobce schopen sebe a svou rodinu v zemi původu dostatečně zajistit, jak žalobce v žalobě požaduje. Žalovaný neměl důvod si sám domýšlet teoretickou možnost, že by se žalobce neměl být schopen v zemi původu vůbec uživit, a dostal by se tak v důsledku ekonomické situace do existenčních problémů. Rovněž tedy nebylo povinností žalovaného se této otázky věnovat.
25. Nad rámec soud dodává, že z Informace OAMP ze dne 13. 3. 2024 a z Informace MZV ze dne 17. 1. 2024, které jsou součástí správního spisu vyplývá, že přestože ekonomická situace v Uzbekistánu není příznivá, může se žalobce po svém návratu do vlasti přihlásit do registru žadatelů o zaměstnání, může si zažádat o podporu v nezaměstnanosti, kterou stát poskytuje po dobu až 26 týdnů, jakož i o sociální podporu. Při každé tzv. mahalle působí inspektor státního Centra pro podporu zaměstnání, který poskytuje poradenství v oblasti zaměstnání. Soud má tedy za to, že situace žalobce, byť v osobní rovině bezesporu nepříjemná, není neřešitelná. Žalobcova ekonomická situace v zemi původu není extrémním případem, který by měl navíc spojitost s jakýmkoli azylově relevantním důvodem (srov. i např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 8. 2020, č. j. 1 Azs 208/2020-40)
26. Rozhodnutí, v jakém státě by měl žalobce s jeho rodinou pobývat, není na posouzení žalovaného. Předmětem řízení o udělení mezinárodní ochrany, je posouzení naplnění

podmínek pro udělení jednotlivých forem mezinárodní ochrany podle § 12 - 14b zákona o azylu u konkrétního žadatele. Tato námitka je tak zcela irelevantní.

27. Soud má za to, že nepochybným cílem žalobce je na území ČR dosahovat vyšších či adekvátnějších výdělků než ve vlasti, a to ať již pro splácení dluhů žalobce, či na krytí nákladů jeho a jeho rodiny. To je ostatně jediným důvodem, který mu brání v návratu. Soud v této souvislosti poukazuje na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 11. 2023, č. j. 7 Azs 204/2023-45, z něhož vyplývá, že „prostřednictvím azylového řízení nelze žádat o legalizaci pobytu v České republice, neboť pro takový účel obsahuje právní řád České republiky jiné nástroje, konkrétně instituty podle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 11. 2004, č. j. 7 Azs 117/2004-57). Stěžovatel si nemůže zvolit využití institutů zákona o azylu namísto institutů zákona o pobytu cizinců, neboť mezinárodní ochrana je specifický institut sloužící jako štít lidem, kteří byli ve své vlasti pronásledováni či ohroženi vážnou újrou, nikoli univerzálním nástrojem pro legalizaci pobytu. Právě instituty právní úpravy pobytu cizinců na území České republiky jsou určeny pro případy tohoto druhu.“

VI. Závěr a náklady řízení

28. Zdejší soud tak ze všech výše uvedených důvodů dospěl k závěru o nedůvodnosti žalobních námitek v podobě, v jaké byly žalobcem uplatněny. Zároveň v řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž by bylo nutno přihlížet z úřední povinnosti. Podanou žalobu proto zdejší soud zamítl podle ustanovení § 78 odst. 7 s. ř. s. jako nedůvodnou.
29. O náhradě nákladů řízení jeho účastníků rozhodl zdejší soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce ve věci neměl úspěch, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží. Žalovanému žádné náklady řízení v řízení před zdejším soudem, jakož ani v řízení o kasační stížnosti, nad rámec úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze, dne 26. března 2025

JUDr. Tomáš Švec, Ph.D.
samosoudce